

11.6.2024 klo 14.00-15.51

Lohjan kaupungin Vanhusneuvoston jäsenet

Mirja Janérus, puheenjohtaja

Riitta Luhtala

Mervi Kaira

Pirkko Kvarnström

Pepina Hyppönen

Liisa Mantere

Gudrun Lahtinen

Reino Koski, Hiltusen, varajäsen

Marja-Leena Méling, varajäsen

Jorma Johansson, klo 14.38-15.51

Johanna Repola, esittelijä

Jaana Perheentupa, sihteeri

1. Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

2. Vanhustenviikon juhlien järjestelyn tilannekatsaus

Karjalohjan ja Sammatin alue ma 7.10.2024, Maamiesseurantalo Sampaala, (Lohilammentie 2, Sammatti). Sammatin maa- ja kotitalousnaiset hoitavat juhlien kahvituksen ja tarjoilun. Sammatin alueseurakunnan kappalainen Mikko Nieminen ja kanttori Atte Tenkanen ovat kutsuttu juhlaan. LUVN:n ikääntyneiden palveluiden palvelualuejohtaja Tuula Suominen on kutsuttu juhlapuheen pitäjäksi; hän on vahvistanut tulonsa juhlaan 13.6.2024.

Kaupunkikeskustan alue ke 9.10.2024, LYLL:n juhlasali (Karstuntie 6, Lohja).

Luksialta kysytään tarjottavat, sekä mahdollinen tarjoiluapu. Kahvitukset alkavat klo 14.00 ja varsinainen juhlaohjelma alkaa klo 15.00. Ohjelmassa Lohjan Voimistelijoiden 60+ Ladies -tanssiryhmän esitys Kati Petersenin johdolla, Ojasirkut lapsikuoro esittää iloisia lauluja Elina Laakkosen johdolla, valtuutettu Birgit Aittakumpu pitää juhlapuheen, Marja Koski esittää monologin ja Lohjan Seudun Eläkeläisten kuoro esiintyy. Elokuussa sovitaan juhlan tarkemmat yksityiskohdat.

Nummen ja Pusulan alue to 10.10.2024, Nummen Seuratalo (Tiedonpolku 7, Nummi).

Nummen maa- ja kotitalousnaiset hoitavat juhlien kahvituksen ja tarjoilun. Elokuussa pidetään juhlan järjestelypalaveri jossa yksityiskohdat sovitaan tarkemmin.

3. Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen vanhusneuvoston kokousten kuulumiset

(16.5.2024, 6.6.2024) / pj. Mirja Janerus

16.5.2024

-Ikääntyneiden palvelujen talous, palvelujen saatavuus ja henkilöstötilanne

(Osavuosisikatsaus 1)

-Ikääntyneiden päiväkeskustoiminnan laajentuminen ja jatko tulevaisuudessa

-Terveystiedon edistämisen määräraha haku

-Palvelujen verkoston kehittämisen ajankohtaiset asiat

-Oima-järjestelmän käyttöönotto ja perhehoidon laajentuminen

-Terveystietojen puhelinnumerojen vaihtuminen kolmessa vaiheessa

-Asumispalvelujen jonotilanne

11.6.2024 klo 14.00-15.51

- Omavalvontaohjelma sosiaali- ja terveydenhuollossa vuosille 2024-2026
- Vanhusneuvoston aloitteet ja lausunnot v.2024
6.6.2024
- Saattohoidon tilanteen esittely
- Vanhusneuvoston lausunto ehdotuksesta järjestöavustusten myöntämiseksi vuodelle 2025 alueen väestön hyvinvointia ja terveyttä edistävän järjestötoiminnan tukemiseksi.
- Vanhusneuvoston lausunnot ja kokouksessa jätetyt aloitteet vuonna 2024.

4. LUVN:n järjestöavustusten valmistelun tilanne

Hyvinvointialue toteuttaa järjestöjen kanssa monipuolista kumppanuutta ja myöntää avustuksia hyvinvointia ja terveyttä edistävään toimintaan. Hyvinvointialueen järjestöavustukset ovat yksi hyvinvointialueen tavoista tukea järjestöjen toimintaedellytyksiä, myöntämällä avustuksia tukemaan järjestön yleishyödyllistä toimintaa väestön hyvinvoinnin, terveyden edistämiseksi sekä osallisuuden ja arjen turvallisuuden kehittämiseksi. Tavoitteena toiminnan vaikuttavuus, joka tukee sosiaali- ja terveystalveluiden ja pelastustoimen järjestämistehtävää hyvinvointialueen strategisten tavoitteiden mukaisesti. Järjestöyhteistyötä toteutetaan monipuolisesti Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella muun muassa teemaverkostoissa ja tukemalla järjestöneuvottelukunnan käynnistymistä edistäen järjestötoiminnan roolia HYTE-yhteistyössä.

Vuoden 2025 avustustilajeiksi ehdotetaan kolme avustustilajia; yleisavustus, kumppanuusavustus ja kehittämisavustus. Lautakunnalle ehdotetaan määrärahaan tehtäviä allokaatioita, joista se käy lähetekeskustelun ja antaa evästyksiä valmisteluun. Pisteytysjärjestelmässä painotettavat kriteerit ehdotetaan lautakunnalle annettavassa ehdotuksessa pidettävän ennallaan. Pisteytys painottaa hyvinvointialueen laajuudessa tapahtuvaa väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä, järjestöjen viestintää ja yhteistyötä painottaen.

Hyvinvointialue käyttää järjestöavustusten myöntämiseen vuodelle 2025 aluevaltuuston hyväksymän vuodelle 2025 vahvistettavan talousarvion enimmäismäärärahan mukaisesti. LUVN Vanhusneuvostolta pyydettiin lausunto ehdotuksesta järjestöavustusten myöntämiseksi vuodelle 2025, alueen väestön hyvinvointia ja terveyttä edistävän järjestötoiminnan tukemiseksi, jonka Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta käsittelee osana avustusten myöntämistä 26.8.2024 kokouksessa.

Eläkeläisjärjestöjen toiminta on aina käytännössä ja sääntöjensä perusteella edistänyt terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä sekä poistanut yksinäisyyttä ja parantanut toimintaan osallistuvien henkistä jaksamista. Paikalliset eläkeläisyhdistykset toimivat täysin vapaaehtoisvoimin toisin kuin esim. useimmat potilasyhdistykset.

Vanhusneuvoston keskusteluissa nousi esille toiveet järjestelmän läpinäkyvyydestä, selkeästä ohjeistuksesta ja toimivasta hakulomakkeesta. Lähellä.fi -alusta on saanut liian suuren painoarvon, vaikka toiminta alustalla on vasta alussa, ja alustan vaikuttavuudesta ei ole vielä tuloksia. LUVN:n Pilvi Österman ja Hanna Karhu tekevät kunnissa avustusinfo-kierroksen halukaille järjestöille; Lohjan infopäiväksi ehdotetaan 3.9.2024.

11.6.2024 klo 14.00-15.51

5. Lohjan Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman tilanne

esittelijä *Johanna Repola (liite)*

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, §6) velvoittaa kuntaa seuraamaan asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin sekä kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmaan on poimittu Lohjalla kesäkuussa 2023 hyväksytyistä muista suunnitelmista ikääntyneitä koskettavat tavoitteet ja toimenpiteet sekä täydennetty ja tarkennettu niitä uusilla, mahdollisimman konkreettisilla tavoitteilla ja toimenpiteillä. Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman suunnitelmakausi 2024-2025 on normaalia nelivuotiskautta selvästi lyhyempi, koska tavoitteena on seuraavasta valtuustokaudesta alkaen yhdistää lakisääteisten suunnitelmien laatimisen aikataulu ja asiakirjat yhdeksi kokonaisuudeksi.

Suunnitelmakaudella keskeisinä tavoitteina on mm. vahvistaa ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyötä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen ja järjestökentän kanssa, vahvistaa ikääntyneiden osallisuutta sekä palvelujen esteettömyyttä ja saavutettavuutta. Suunnitelma on laadittu osallistaen Lohjan vanhus- ja vammaisneuvostoa, Lohjan kaupungin ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen asiantuntijoita ja viranhaltijoita sekä kolmannen sektorin toimijoita. Lisäksi Lohjan kaupungin vanhus- ja vammaisneuvostolle sekä valtuustoryhmille on annettu mahdollisuus antaa suunnitelmaluonnoksesta lausuntonsa, joiden perusteella suunnitelmaa on tarkennettu.

Kaupunginhallitus päätti 3.6.2024 tehdä kaupunginvaltuustolle seuraavan päätösesityksen, että kaupunginvaltuusto hyväksyisi 19.6.2024 Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelman vuosille 2024-2025.

6. Lohjan kaupungin hyvinvointiavustukset

esittelijä *Johanna Repola (liite)*

Avustuksista päätettiin Kaupunginhallituksen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen jaostossa 4.6.2024.

Hyvinvointiavustusta voitiin myöntää lohjalaisille rekisteröidyille yhdistyksille hyvinvointia ja terveyttä edistävään toimintaan. Hyvinvointiavustus on tarkoitettu perustoiminnan tukemiseen ja sitä voi käyttää myös toimitilavuokraan. Avustuksella mahdollistetaan Lohjan kaupungin asukkaille suunnattua järjestötoimintaa, jonka pääpainopiste on ennaltaehkäisevässä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä.

Haku­aika oli **15.4.-15.5.2024 klo 15.00 saakka**. Avustuksia myönnettiin sellaiseen toimintaan, joka on linjassa Lohjan kaupunkistrategian arvojen ja tavoitteiden sekä hyvinvointisuunnitelmien tavoitteiden kanssa. Avustusin­fot järjestettiin 8.4.2024, 10.4.2024 ja 18.4.2024 etäyhteydellä. Lisäksi järjestettiin Järjestötoiminta näkyväksi - infotilaisuus, jossa järjestöt saivat ohjausta Lohjan harrastus- ja matkailukalentereiden sekä Lähellä.fi -palvelun käyttöön. Hyvinvointiavustushakemuksia saapui määräaikaan mennessä yhteensä 29 kappaletta, joista 25 saapui sähköisesti ja 4 kirjeitse.

11.6.2024 klo 14.00-15.51

Hyvinvointiavustusta haettiin yhteensä 62 697 €:n edestä. Vuonna 2024 jaettavana oli 20 000€. Hyvinvointiavustusta saaneiden yhdistysten nimet ja summat ovat näkyvillä: <https://dynasty.voiceintuitive.com/lohjad10/d10julkaisu/cgi/DREQUEST.PHP?page=meetingitem&id=2024640-5>.

7. Terveyden edistämisen määräraha haku

Määrärahan käytöstä vastaa **Sosiaali- ja terveysministeriö**, hanke-ehdotukset vastaanottaa ja arvioi **Terveyden ja hyvinvoinnin laitos**. Terveyden edistämisen määräraha on rahallinen tuki, jota myönnetään harkinnanvaraisesti vuosittain hyvinvointia ja terveyttä edistäviin hankkeisiin. Hanke voi olla 1–3 vuotta kestävä kokeilu-, kehittämis- tai tutkimushanke.

Terveyden edistämisen määrärahan hakuaika on **13.5.–14.6.2024**. Terveyden edistämisen määrärahaa voivat hakea muun muassa kunnat, hyvinvointialueet, oppilaitokset ja järjestöt. Määrärahaa haetaan sähköisen järjestelmän kautta.

Vuoden 2025 määräraha haun teemoja ikääntyneille tarkoitettuihin hankkeisiin:

-iäkkäiden toimintakyvyn ja kotona pärjäämisen tukeminen sekä omaishoitajien hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja terveyden edistäminen. Määräraha kehykselle vuodelle 2025 on ikäkkäiden terveyden edistämisen tukeviin hankkeisiin (5a – 5e) **6 500 000€**. Määrärahaa myönnetään 1–3 vuotta kestäville hankkeille.

Keskeiset painopisteet 5a-5e hankehakuun:

5a) **Kansallinen muistipalvelupolku –toimintamallin kehittäminen:** Tavoitteena on hyvinvointia ja terveyttä edistävillä toimenpiteillä ylläpitää ja edistää ikääntyvän väestön hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä sekä myöhentää palvelutarvetta.

5b) **Tuetaan ikäkkäiden hyvinvointia ja terveyttä lisäämällä ja uudistamalla toimintakykyä tukevaa ryhmämuotoista toimintaa:** Tavoitteena on toimintakyvyn monipuolinen ylläpitäminen, sosiaalisten suhteiden vahvistuminen, osallisuuden edistäminen, yksinäisyyden ja turvattomuuden vähentyminen, hyvinvoinnin ja terveyden tukeminen.

5c) **Otetaan käyttöön Hyvinvointia kulttuurista ikäihmisille –ohjelmassa kehitettyjä kulttuurisisältöjä:** Tavoitteina on ikäihmisten elämänlaadun parantuminen, elämän merkityksellisyys ja mielekkyyden kokemusten vahvistuminen, toimintakyvyn ja osallisuuden kokemuksen paraneminen ja säilyminen, ennakoivan toiminnan lisääntyminen ja tehostuminen.

Otetaan käyttöön ja jatkokehitetään kulttuurilähetötoiminnan ja etsivän kulttuurityön toimintamalleja sekä vaikuttavia kulttuurisisältöjä ikääntyvälle väestölle, erityisesti niille, jotka ovat ohjautumassa palvelujen piiriin.

5d) **Edistetään omaishoitajan terveyttä, vahvistetaan voimavaroja ja jaksamista:** Tavoitteena on edistää omaishoitajien terveyttä ja vahvistaa voimavaroja sekä jaksamista.

5e) **Tukimalli omaishoidon erilaisiin kuormittaviin tilanteisiin:** Tavoitteena on vahvistaa omaishoitajien yksilöllistä tukea erilaisissa kuormittavissa

11.6.2024 klo 14.00-15.51

tilanteissa. Kehitetään ja otetaan käyttöön toimintamalli, jossa tunnistetaan ja tuetaan niitä omaishoitajia, jotka ovat jääneet tavanomaisen tuen tai toiminnan ulkopuolelle tai tuki on ollut tarpeisiin nähden riittämätöntä. Toimenpiteissä painotetaan uusien käytäntöjen kehittämistä varsinkin työikäisten omaishoitajien tukemiseen.

8. Lautakuntien terveiset

kauke

- Aurinkosähköpuistojen maa-alueiden maanvuokraaminen Lohjan alueella.
- Uudenmaan Ely-keskuksen alueella Karkkilassa, Vihdissä, Lohjalla, Inkoossa ja Hangossa siirrytään 3.6.2024 Ely-vetoiseen joukkoliikennöintimalliin.
- Joukkoliikenteen lipputuotteiden uudistus 3.6.2024 alkaen.

tekla

- Kunnollinen pyöräteline pääkirjaston eteen.
- Päätearkiston hankesuunnitelma.
- Nummentie 6, entinen Luksian ammattiopisto, rakennuksen purku.
- Paloniemen huvimajan siirto Lohjan museon alueelle.

9. Tiedotusluonteiset asiat

- Vie vanhus ulos -kampanja
- Katupappilan Olohuone-hanke; vapaaehtoisia toimijoita etsitään Lohjan Seurakunnan (Laurinkatu 40, Lohja) tiloihin pitämään toimintaa maanantaisin ja perjantaisin klo 10-14 ja keskiviikkoisin klo 15-19. Perehdytystilaisuus 6.8.2024, lisätiedot Lohjan Seurakunta.
- LUVN:n palvelutiedote jaettu Länsi-Uusimaa-lehden välissä viikolla 22, sekä lähetetty vanhusneuvoston jäsenille sähköpostitse 29.5.2024.
- Olkkari-toimintaa torstaisin klo 13.15-14.45 os. senioritalo Linnaistenhovin tiloissa Tehtaankatu 22, Lohja, ohjaaja: Kirsi Reijonaho p. 040 639 4013
- Lohjan Kaikukortin voi saada sosiaali- ja terveystieteiden tai hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimijan asiakas. Kaiku-korttiin on oikeutettu tiukassa rahatilanteessa oleva henkilö, jotta voisi hankkia pääsylippuja tai kurssipaikkoja. Henkilön ikä on oltava vähintään 16 vuotta. Lisätiedot: <https://www.lohja.fi/kulttuuri-vapaa-aika-liikunta/yleinen-kulttuuri/kaikukortti/>

10. Mahdolliset muut asiat

- Ennen vuotta 2021 olevat vanhusneuvoston pöytäkirja-linkit poistetaan vanhusneuvoston kotisivulta. Sivulle jätetään näkyville vain kauden 2021-2025 vanhusneuvoston pöytäkirjat.
- Vanhusneuvoston antamat lausunnot L98 Torin ympäristö ja L104 Laurinkatu 53, 55 ja 57 saivat kiitosta Lohjan kaavoituksessa.

11. Seuraava kokous ti 27.8.2024 klo 14.00-16.00 Monkolan valtuustosalissa.

Pöytäkirjan vakuudeksi

13.6.2024

Mirja Janérus
puheenjohtaja

Jaana Perheentupa
sihteeri